

BYGGENÆRINGEN *i Akershus*

***Et viktig redskap for
samfunnsutvikling***

Foto: Frode Aga

Byggenæringens
Landsforening

ANSATTE DIREKTE I BYGGENÆRINGENS OVER 29000 BEDRIFTER

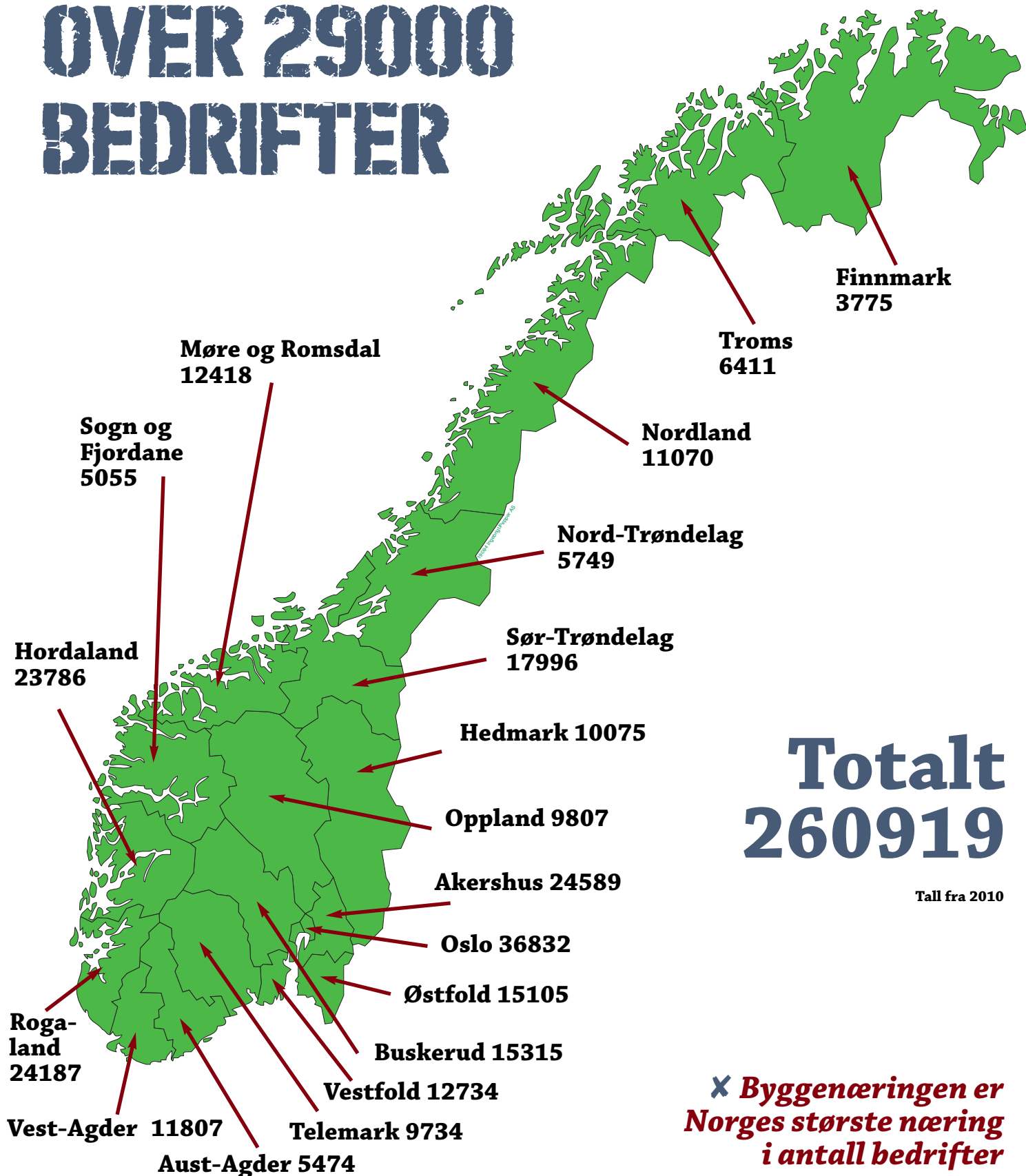

Foto: Trond Joelson

STØRREELSE OG UTFORDRINGER

I Akershus er det 3000 bedrifter med over 24.000 ansatte som produserer og selger byggevarer, tegner og prosjekterer bygg og anlegg samt bygger og vedlikeholder hus, veier, VA-anlegg, jernbaner mv. Til sammen omsetter disse bedriftene for cirka 60 milliarder kroner. Byggenæringen sikrer verdiskaping og arbeidsplasser i alle kommunene i fylket.

Gjennomsnittsbedriften i byggenæringen i Akershus har vel 8 ansatte. Det er viktig at lover og regler som regulerer byggenæringen også er tilpasset de små og mellomstore bedriftene. Byråkrati må ikke bli et hinder for verdiskaping og arbeidsplasser. Det er for lett å etablere seg i byggenæringen. Fordi det ikke stilles kompetansekrav eller trengs store investeringer i verktøy for å jobbe, kan i praksis hvem som helst uavhengig av bakgrunn og kompetanse starte ny bedrift. Spesielt gjelder det for rehabilitering av boliger.

Det offentlige er viktig for byggenæringen, både som kunde, regulator og som ansvarlig for utdanningen av de fagarbeiderne næringen trenger. 40 % av omsetningen for byggenæringen kommer fra det offentlige. Kommunene har muligheter til å stille krav til byggenæringen når det legges arbeid ut på anbud, men kommunen bruker muligheten for sjelden. Gjennom å stille krav kan kommunene fremme innovasjon, seriøsitet, bruk av lærlinger og miljøhensyn i byggenæringen.

	Antall ansatte i Akershus 2010	Antall bedrifter 2010	Omsetning 2010
Arkitekter	219	60	217 836
Eiendom - service	1 153	316	2 007 627
Handel	5 627	515	25 000 000
Produksjon av varer til byggenæringen	2 015	201	5 934 860
Rådgivning	2 492	233	3 495 639
Utførende bygg og anleggsvirksomhet	12 551	1 558	22 700 000
Utleie av maskiner og utstyr	532	55	1 308 235
SUM	24 589	2 938	60 664 197

Selv om næringen ikke alltid er så synlig med store industrianlegg eller hovedkontorer med flott glassfasade er byggenæringen er hjørnesten i mange lokalsamfunn. Går det godt for byggenæringen går det også godt for Norge. Få, om noen næringer, kjenner pulsen av folks økonomi så direkte som byggenæringen.

Oslopakke 3 viser hvor viktig det er å tenke langsiktig og at samarbeid på tvers av kommune/fylkesgrenser er en forutsetning for å lykkes i utviklingen både lokalt og regionalt. Den beste måten å sikre en god og effektiv gjennomføring av Oslopakke 3 er mer samarbeid. Planlegging, prosjektering og utbygging må skje i nært

samarbeid mellom myndighetene, offentlige byggherrer og byggenæringen.

Utfordringer for Akershus

- Befolkningsvekst og sentralisering skaper utfordringer når det gjelder å bygge nok boliger, skoler, veier, kollektivnett ol.
- For å løse oppgavene må det sikres tilgang på kvalifisert arbeidskraft til byggenæringen, både ingeniører og fagutdannede.
- Legge til rette for nok boligtomter rundt kollektivknutepunktene slik at flere kan reise miljøvennlig i hverdagen.
- Kommunene må ha en offensiv anskaffelsesstrategi som prioriterer de seriøse bedriftene.

BYGGENÆRINGEN ER VIKTIG FOR SAMFUNNET

Foto: Arve Brekhus

Byggenæringen er Norges nest største fastlandsnæring. Vi gjør det mulig å leve trygge liv der folk ønsker det. I alle landets kommuner er næringen en vesentlig bidragsyter til arbeidsplasser og verdiskaping. Samtidig er byggenæringen viktig for å løse to av de største samfunnsutfordringene vi står overfor; historisk høy befolkningsvekst og klimaendringene.

En historisk høy befolkningsvekst skaper behov for flere boliger, barnehager og skoler. Infrastrukturen må rustes opp og bygges ut for å transportere stadig flere mennesker effektivt

mellom hjem og jobb og varer mer effektivt mellom produsent og kunde.

Det offentlige kjøper 40 % av det næringen produserer. Det betyr at næringen i betydelig grad formes gjennom hvordan ulike offentlige byggherrer etterspør bygg og anlegg fra byggenæringens bedrifter. Utvikling og innovasjon drives frem gjennom krevende og langsiktige kunder.

Offentlige byggherrer som etterspør energieffektive løsninger, kvalitet og gjennomførings-

evne er med på å fremme en seriøs og kompetansedrevet næring. Ensidig fokus på lavest mulig pris, øker handlingsrommet for useriøse aktører.

For at byggenæringen skal være et så godt redskap for samfunnet som mulig er det viktig at det offentlige bruker næringen riktig. Kommunene må bli flinkere til å stille krav til hvem, hva og hvordan det bygges. Det stiller store krav til kompetanse både hos kommunene som bestiller og bedriftene som leverer.

- VIKTIG MED STABILE RAMMEBETINGELSER

Stortingpolitiker Sverre Myrli (Ap) mener politikerne må gi byggenæringen forutsigbare rammebetingelser, satse på økt boligbygging og øke trykket på rekruttering av fagarbeidere.

– Selv om man bygger boliger og infrastruktur her hjemme, påvirkes likevel næringen av det som skjer ute i Europa og andre steder i verden. Da fordrer det at vi fører en politikk som gir både stabil kronekurs og stabile renter, sier Sverre Myrli.

Han er sikker på at byggenæringen i Akershus kommer til å ha mye å gjøre i årene som kommer.

– Vi har allerede en ubalanse i boligmarkedet, og vi er avhengige av å få fart på boligbyggingen for å møte den enorme befolkningsveksten som både Statistisk sentralbyrå og andre regner med vil komme. I tillegg vil flere mennesker gi økt behov for både barnehager, skoler, omsorgsboliger, nye veier og jernbane, sier Myrli.

Samtidig mener han rekrutteringen av de som faktisk skal utføre jobbene, må bli bedre.

– Både næringen, vi på Stortinget og fylkesmyndighetene har et ansvar for at rekrutteringen til næringen styrkes. Fokuset på ingeniørmangelen har vært stor, men dette er også en utfordring som i høyeste grad gjelder fagarbeidere, sier Sverre Myrli.

Her har alle fra foreldre til politikere og næring, et felles ansvar for å løfte yrkesfagene, mener han.

– Vi trenger ikke bachelor- og mastergrader alle sammen. Vi må få vist at det å velge yrkesfag er en smart og fremtidsrettet vei å gå.

- VI ER AVHENGIGE AV BYGGENÆRINGEN

Akershus er et fylke i sterk vekst. – Det er ikke tvil om at byggenæringen er viktig for utviklingen av Akershus, sier fylkesordfører Nils Aage Jegstad (H).

Han peker på at fylket på mange områder er helt avhengig av byggenæringen om man skal kunne utvikle samfunnet dit man ønsker.

– Det er en sterk vekst innenfor mange områder i Akershus. For å utvikle fylket i tråd med denne veksten må det bygges ut skoler, barnehager, sykehjem, veier og annen type infrastruktur, påpeker Jegstad.

Man regner med at Akershus og Oslo vil få hele 400 000 nye innbyggere i løpet av en periode på 20 år.

– Dette er et volum som tilsvarer Bergen og

Trondheim by til sammen, så det er mye som skal på plass, sier Jegstad. Han er klar på at byggenæringen blir en viktig samarbeidspartner i dette arbeidet.

– Det innebærer at vi i kommunene og fylket må være flinke på bestillingene våre, klare på hva vi forventer, samt trekke til oss forutsigbare samarbeidspartnere og selv være en forutsigbar samarbeidspartner. Det krever profesjonalitet i både fylket og i kommunene, sier fylkesordføreren.

✘ Byggenæringen er Norges tredje største næring etter omsetning (12%) etter oljenæring og varehandel

DETTE MENER VI OM

1. Hvorfor har du valgt å bli en del av byggenæringen/hvorfor trives du i næringen?

Knut Heggedal**Salgs/markeds-
sjef i Setskog Hus
og Hytter AS****Sted: Setskog**

1. Oppstarten hadde med bygdeutviklingen å gjøre, Setskog trengte vekst og noen lokale sjeler startet da med bygging av hus og hytter. Nå jobber vi på hele Romerike! Jeg trives fordi vi gjør noe viktig for hver enkelt kunde, bygge hus/hytte er noe man kanskje bare gjør en gang i livet. Gleden ved å følge kunden i dette gjør at jeg trives.

2. Byggenæringen er viktig for bygdesamfunnet, det er mange som har sine arbeidsplasser lokalt. Det skapes mange nye arbeidsplasser rundt bygging som igjen medfører vekst. Akershus som vekstregion trenger mer boliger og en fungerende byggenæring for å møte dette behovet.

Edmond Risth**Daglig leder
i Kris og Kjells
Møbelsnekkeri****Sted: Skui**

1. – Det var litt tilfeldig at jeg havnet i denne bransjen i 1990. Jeg trives veldig godt med varierte arbeidsoppgaver, med kreative utfordringer og det å tenke ut løsninger. Og ikke minst å ha med folk å gjøre - kundekontaktene og å samarbeide med håndverkere i eget og i andre fag.

2. – Byggenæringen i Akershus er viktig for å opprettholde den faglige kunnskapen, og for å bidra til å holde oppe sysselsetting i fylket. Som møbelsnekker har vi ikke bare leveranser i store prosjekter, men det er også viktig og hyggelig å kunne betjene de små, lokale henvendelsene som vi får.

Roland Caspari**Daglig leder
Caspari –
Møbelsnekkeriet****Sted: Bekkestua**

1.– Det har alltid interessert meg å kunne jobbe med tre, som er et levende og unikt materiale. Å kunne skape produkter i en kunstnerisk utførelse, og ha muligheter til å bidra i styringen av møbelproduksjonen. For meg er det viktig å jobbe i et kunstnerisk miljø.

2. Her på Østlandet er det en stor befolkningstetthet, og med stor byggeaktivitet. Der det bor mange mennesker er det et større behov for å kunne tilby kundene skreddersydde løsninger på de mange og varierte utfordringer de kommer med.

Torgeir Koteng**Daglig leder i
Hagespesialisten****Sted: Nesodden**

1. Jeg startet som anleggsgartner litt ved en tilfeldighet. Med bakgrunn som produksjongartner kunne det like gjerne blitt i den retningen. Faget er både spennende og utfordrende. Etter at jeg startet mitt første firma som 19-åring, ble det naturlig med et større firma med årene.

2. Anleggsgartnerbransjen, eller den grønne byggenæringen, har et stort ansvar. Faget vårt er ofte definert som «pynten på kaka», men våre løsninger blir stadig viktigere i forhold til luftkvalitet, overvannshandtering og opplevelsen av et flott uteanlegg

BYGGENÆRINGEN

2. Hvorfor er byggenæringen viktig for å bygge opp Akershus?

Birger Knutsen
Malermester
og daglig leder
av Follo Maler-
mesterforretning
Sted: Ski

1. - Jeg valgte byggenæringen tilfeldig. Jeg skulle egentlig bli bilmekaniker, men kom ikke inn på yrkesskolen ved første forsøk. Jobbet da et år som butikkselger for Grans Bryggeri utsalg i Ski. Eieren av utsalget var malermester, så jeg kom i kontakt med malerne der. De overtalte meg til å begynne i lære. Så jobbet noen år som svenn i det firmaet før jeg startet eget firma sammen med en kollega. Driver dette nå på 27. året.

2. - Byggenæringen er en spennende næring å jobbe i hvor få dager er like. Byggenæringen er viktig for utvikling av både bolig og næringsområder, og Akershus er jo et stort område som er nært til Oslo. Det er et viktig område spesielt for plasskrevende industri. Det er også viktig for boligbygging, da både areal og prisnivå i Oslo er presset.

Anette S.
Strømberg
Marketingsjef
i Icopal AS
Sted: Fjellhamar

1. Byggenæringen er viktig for utvikling av bygg- og boligmassen i det langstrakte landet vårt. Jeg møter mange dyktige og hyggelige personer gjennom jobben min, og synes selv at jeg jobber hos en av bransjens beste aktører.

2. I tillegg til at byggenæringen bidrar rent faktisk til byggingen av flere boliger, skoler, forretningsbygg o.l., skapes det arbeidsplasser både innenfor bransjen og i Akershus forøvrig. Det gir positive ringvirkninger på mange områder.

Tom Nyberg
Daglig leder
og eier av Bærum
Rørleggerbedrift
Sted: Haslum

1. - Jeg arvet rørleggerbedriften av min far, og hadde ikke noe annet valg enn å overta. Nå har jeg vært i denne bransjen i over 40 år, og det trives jeg godt med.

2. - Det er veldig viktig for oss som driver seriøst å være medlem av NHO, BNL og NRL for at det skal bli best mulig resultat på byggeplassen. Jeg har sett nok av hvordan det blir hvis de useriøse får slippe til. Det har nemlig vært en økning av det etter at politikerne åpnet opp for utenlandsk arbeidskraft.

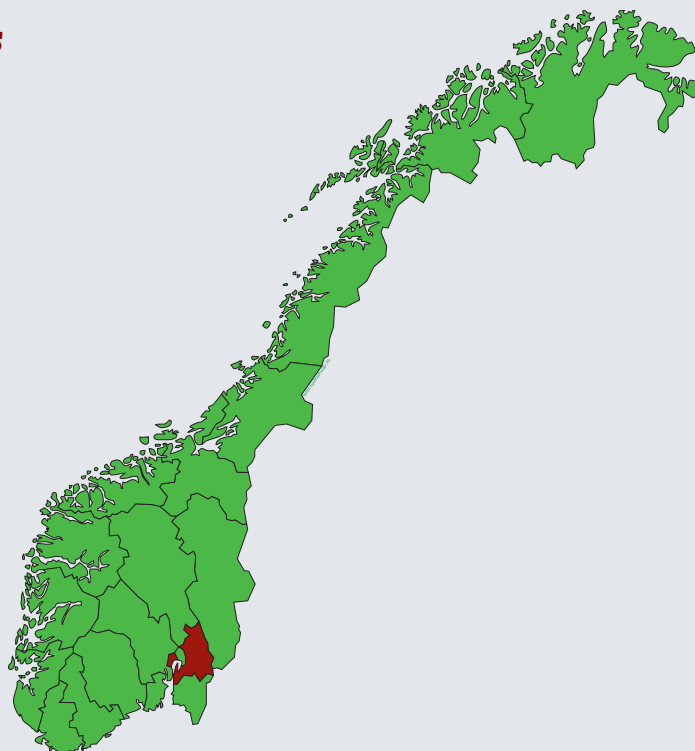
Bjørn Petersen
Daglig leder
i Hey'di
Sted:
Frogner/Sørum

1. At jeg har havnet i byggenæringen er vel en tilfeldighet, men det var et lykketreff å havne i en så interessant bransje. Hvorfor jeg trives skyldes sikkert flere ting, men selvfølgelig er det alle de forskjellige menneskene man kommer i kontakt med, både forhandlere, utførende og «gjør-det-selv» folk. Videre er byggenæringen interessant fordi det fortsatt er mulig å påvirke markedet, det er ikke toppstyrt av noen få aktører som for eksempel dagligvarebransjen.

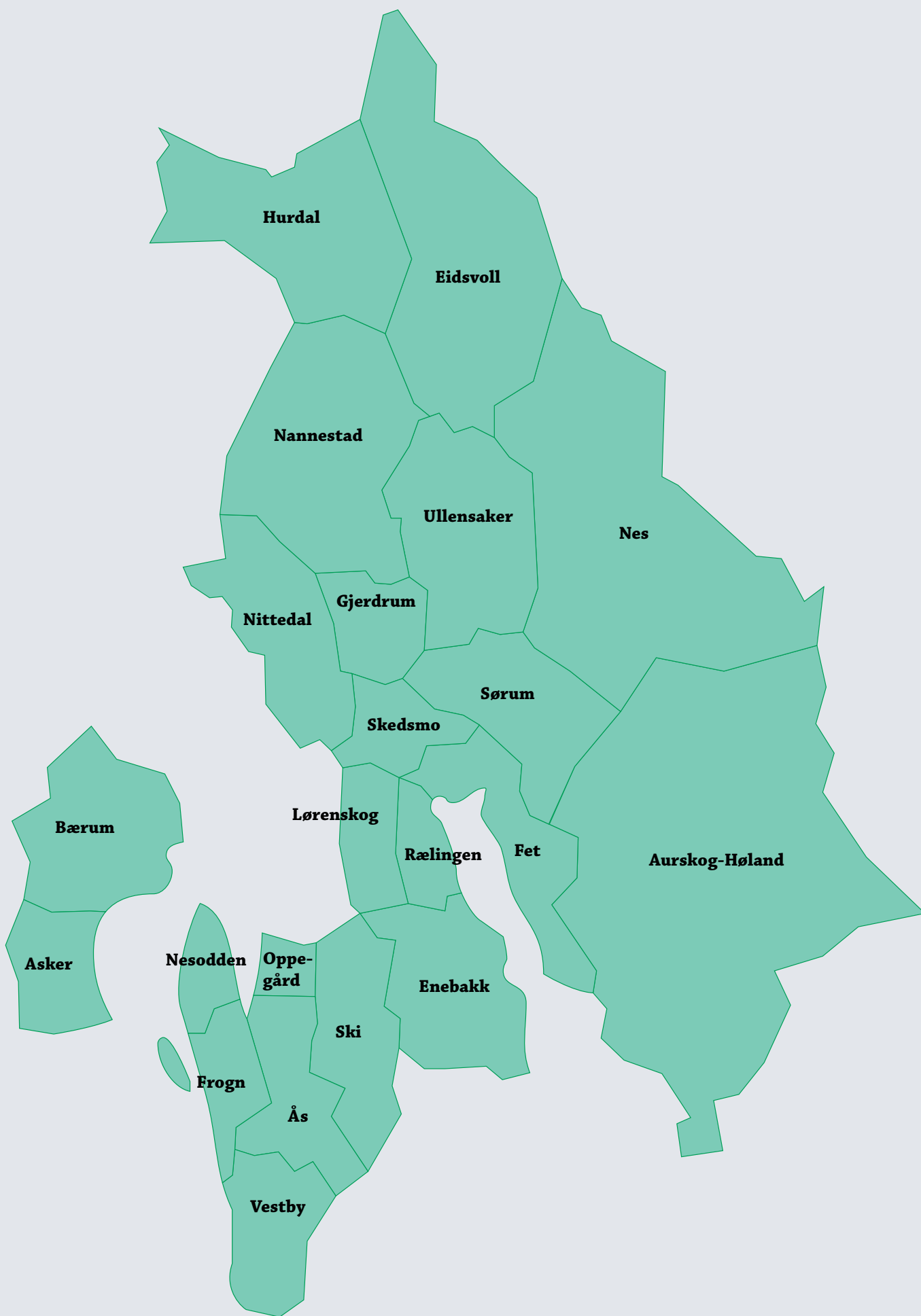
2. Byggenæringen er vel viktig for alle områder i Norge, men kanskje ekstra viktig i Akershus da det så vidt jeg vet er det største tilflyttingsområde ved siden av Oslo. Byggenæringen er klar til å skaffe folk tak over hodet, bare det skaffes tomter. Mitt inntrykk er at det mangler en overordnet regionstrategi, det monner så lite når kommunene skal ordne opp hver for seg.

X Byggenæringen er Norges nest største næring regnet i sysselsetting (15%) etter varehandelen

X Byggenæringen er Norges nest største næring regnet i verdiskapning (14%) etter oljenæringen

	Antall ansatte i Akershus 2010	Antall bedrifter 2010	Omsetning 2010
Vestby kommune	690	88	1 632 130
Ski kommune	1 540	166	8 598 558
Ås kommune	587	87	1 028 755
Frogn kommune	305	71	480 484
Nesodden kommune	251	66	323 310
Oppegård kommune	1 386	145	4 877 762
Bærum kommune	7 485	655	15 478 024
Asker kommune	1 901	334	4 022 918
Aurskog-Høland kommune	471	78	1 012 204
Sørums kommun	524	73	1 300 924
Fet kommune	233	48	385 204
Rælingen kommune	223	48	352 905
Enebakk kommune	285	61	377 046
Lørenskog kommune	1 320	164	3 870 763
Skedsmo kommune	2 958	301	6 809 639
Nittedal kommune	1 376	119	2 793 265
Gjerdrum kommune	217	31	477 566
Ullensaker kommune	1 370	178	3 123 372
Nes kommune	361	84	622 045
Eidsvoll kommune	710	98	2 469 375
Nannestad kommune	326	37	528 871
Hurdal kommune	70	6	99 077
SUM	24 589	2 938	60 664 197

Daglig leder Einar Braathen
i Braathen Landskapsentreprenør.
Foto: Christian Aarhus

KOMPETANSE BLIR VERDSATT

Braathen Landskapsentreprenør er blant de eldste bedriftene innen sitt fag, og kan fortelle om en tverrfaglig bransje hvor kompetanse blir stadig mer verdsatt.

Landskapsentreprenøren fra Ytre Enebakk har sine røtter tilbake til 1968, og er i dag blant de ledende innen sin bransje.

– Vi bygger parker og uteanlegg for i hovedsak offentlige oppdragsgivere, men også større private utbyggere og entreprenører, sier daglig leder Einar Braathen. Han forteller om en bransje som har utviklet seg veldig de siste årene. Tidligere dominerte bønder faget, men nå besitter landskapsentreprenøren bred kompetanse fra så å si alle fagene i byggenæringen. En kompetanse som verdsettes mer og mer.

– Vi holder nå på med en spennende jobb på Eidsvollbygningen for Statsbygg med uteanleggene der. På det prosjektet ble vi valgt utelukkende på grunn av kvalitet og vår erfaring med historiske anlegg, sier Braathen.

– Vi mener selv at kvalitet og kompetanse er kjempeviktig, og vi forsøker å stå for en solid

håndverksutførelse i alle ledd. De siste årene har vi sett en dreining i markedet hvor oppdragsgiverne setter større pris på kvalifikasjoner, og ikke bare pris. Vi synes selvsagt at det er positivt at de verdsetter kompetanse vi har å tilby, legger han til.

Selv mener Braathen at landskapsentreprenørene er blant de aller mest allsidige jobbene innen byggenæringen. I eget selskap finnes det blant annet fagarbeidere på naturstein, grønt anlegg, VA-anlegg, tømrer og betongarbeider. Braathen har en erfaren stab hvor ti av de ansatte har jobbet i selskapet i 30 år, og to har vært med siden starten i 1968.

Det er ingen tvil om at landskapsentreprenørens prosjekter har blitt større og mer kompliserte de siste årene. Braathen hadde selv en kjempekontrakt under byggingen av sykehuset A-hus på Lørenskog for noen år siden.

FAKTA

Braathen Landskapsentreprenør

Sted: Ytre Enebakk

Ansatte: 50

Omsetning: 80 millioner kroner
Landskapsentreprenør som bygger parker og uteanlegg. Driver primært på det sentrale Østlandet, men har tatt på seg oppdrag over hele landet. Blant de største innen sin bransje.

– Der hadde vi alt fra vannledninger, håndtering av overvann og kloakk og uteanleggene. Større prosjekt krever mer av både bransjen og bedriften. Vi må hele tiden tilpasse oss større, mer kompliserte og komplette anlegg, forteller han.

– DET HANDLER OM UTVIKLING OG SAMARBEID

Når myndigheter og boligutviklere drar i samme retning, kommer de gode resultatene, mener JM Norge.

Med nesten 50 års erfaring i det norske markedet, har JM Norge etablert seg som den fjerde største boligleverandøren i landet. Selskapet jobber langsiktig og tar som oftest hånd om hele prosessen fra tomt og reguleringsplanarbeid frem til det endelige bygget står klart for sluttbruker.

– Det fører med seg et stort samfunnsansvar. Vi skal ikke bare bygge gode boliger som folk skal forme sine liv i, vi må også skape helhetlige løsninger som utvikler lokalmiljøene. Samtidig ønsker vi å ligge i forkant når det gjelder miljø og lavt energiforbruk i boliger, sier administrerende direktør Magnus Berg i JM Norge.

Han trekker frem Biterudkollen i Asker som ett av prosjektene der både lokalmiljø og JM Norge er i ferd med å høste gevinsten av et tålmodig og langsiktig arbeid. Prosjektet nærmer seg nå ferdigstillelse.

– Men allerede for åtte år siden kjøpte vi tomten. I løpet av disse årene har vi

jobbet jevnt og trutt med prosjektet og for å få på plass de nødvendige godkjennelsene fra myndighetene. Resultatet er et flott og populært boligprosjekt som vi er svært fornøyde med, sier Berg.

Han trekker frem viktigheten av et godt samspill mellom boligutviklere og offentlige myndigheter.

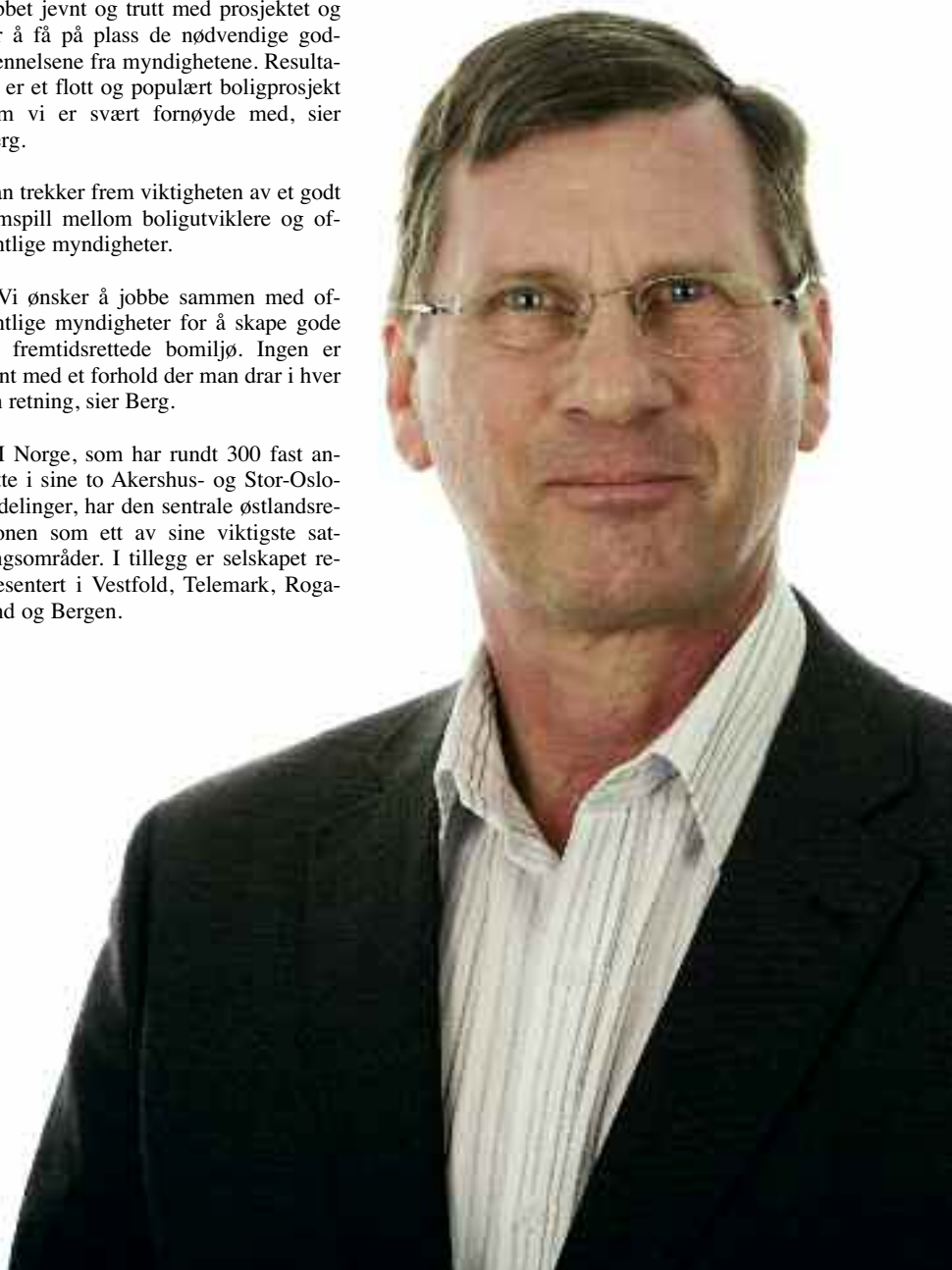
– Vi ønsker å jobbe sammen med offentlige myndigheter for å skape gode og fremtidsrettede bomiljø. Ingen er tjent med et forhold der man drar i hver sin retning, sier Berg.

JM Norge, som har rundt 300 fast ansatte i sine to Akershus- og Stor-Oslo-avdelinger, har den sentrale østlandsregionen som ett av sine viktigste satsingsområder. I tillegg er selskapet representert i Vestfold, Telemark, Rogaland og Bergen.

*Administrerende direktør
Magnus Berg i JM Norge.
Foto: JM Norge*

FAKTA

JM Norge
Sted: Rud, Bærum
Ansatte: ca 300
Omsetning: ca 2 mrd kroner
Tidligere kjent som JM Byggholt AS, ble etablert i 1964. Selskapet driver boligutvikling flere steder i Norge. Selskapet er en del av det nordiske boligutviklings-selskapet JM AB.

WEBER TAR ANSVAR

Som en av landets ledende byggevareprodusenter ønsker Weber å gå i front for den videre utviklingen av byggenæringen. Weber er også opptatt av å være en aktiv støttespiller i lokalmiljøene de er tilknyttet.

Heidi Kielland, fabrikksejef ved Weber Leca Lillestrøm.

Foto: Ådne Homleid

– Weber ønsker å være et bærende element i de miljøene vi er en del av, både i forhold til det å være en arbeidsgiver, men også det å ta samfunnsansvar. Vi skal være en bedrift som satser på lærlinger og vi skal være innovative i forhold til nye løsninger, ikke minst med tanke på energi og miljø. Weber skal også være en viktig støttespiller i lokalmiljøene vi er tilknyttet. Vi har et stort lokalt engasjement og samarbeider aktivt med frivillige lag, foreninger og organisasjoner. Det er viktig at en stor aktør som Weber bidrar på flere arenaer. Det betyr mye for mange, sier Heidi Kielland, fabrikksejef ved Weber Leca Lillestrøm.

Weber produserer sine velkjente Leca og mørtelprodukter ved fabrikkene på Lillestrøm, Rælingen og Ski, og er en viktig leverandør av et bredt sortiment produkter til bygg, som gulv-, fasade-, pipe-, og våtromsløsninger. Kielland legger ikke skjul på at hun er stolt over Leca-produktene som er basert på naturmateriale leire.

– Produktene har veldig gode brannegenskaper og energiegenskaper. Det er også vedlikeholdsvennlige produkter som kommer godt ut i et livsløpsregnskap, sier hun.

Fabrikksejefen brenner også for et produkt Weber kaller Filtralite. Hun mener dette er et godt eksempel på hvor bredt byggenæringen spenner og hvor allsidig den er.

– Filtralite er Leca-kuler som knuses ned til mindre partikler som brukes til vann og avløpsrensing. Dette er i all hovedsak et eksportrettet produkt som vi produserer i Rælingen og som vi har sendt til rekke land som sliter med denne type utfordringer, forteller Kielland.

Heidi Kielland er opptatt av hvordan stat og kommune kan bidra til at Norge opprettholder en bærekraftig byggenæring.

– Politikere kan bidra til stabilitet, forutsigbarhet og rammebetingelser som sikrer både kompetanse og rekruttering i byggenæringen. Vi har blant annet forventninger til at politikerne gjør

grep for å stoppe frafallet fra yrkesfagene ved de videregående skolene, sier Kielland og minner om at byggenæringen er en særdeles viktig næring for det offentlige.

– 40 prosent av det vi bygger er til det offentlige gjennom blant annet veier, skoler sykehjem og barnehager. Selvsagt er vi en viktig næring, avslutter hun.

FAKTA

Weber

Sted: Lillestrøm

Ansatte: 270 ansatte (100 i Akershus).

Omsetning: Cirka en milliard kroner
Weber produserer blant annet Leca-produkter og har tre fabrikker i Akershus (Rælingen, Lillestrøm og Ski).

Frode Haraldsen (t.v.) og Per E. Enersen.

Foto: Jørn Hindklev

ENGASJERTE RØRLEGGERE

Lørenskog Rørleggerbedrift har tradisjoner helt tilbake til 1938 og er en lokal bastion innen sitt fagfelt.

Selv om bedriften med sine 16 ansatte ikke er blant de største i bransjen, er engasjementet for næringens rammevilkår på topp.

– Vi samarbeider blant annet med kommunene i vårt område for å få mest mulig enhetlige vilkår. Det er en utfordring at regelverket ikke praktiseres likt over kommunegrensene og at ulike kommuner har forskjellig tolkning, sier Per E. Enersen, velkjent som tidligere styreformann i Norske Rørleggerbedrifters Landsforening (NRL). Han er tidligere daglig leder i bedriften og er inne på eiersiden. Men nå har han overlatt roret til Frode Haraldsen.

– En rekke bedrifter i vår bransje er sterkt knyttet opp mot politiske saker og vi er nok litt over middels engasjerte, bekrefter Haraldsen.

Bedriften er opptatt av at papirmøllen ikke skal bli for tung.

– Det er viktig for et firma på vår størrelse og med begrenset administrasjonskapasitet at dagens dokumentasjonssystem forenkles. Gjennom våre kanaler i NRL og Lauget på lokalnivå, er dette et tema vi arbeider med. Det er veldig viktig at vi starter lokalt og har en konstruktiv dialog med kommunene, sier Enersen.

I dag kreves det kontinuerlig kursvirksomhet og videreutdanning for både rørleggere og ledere i en mellomstor rørleggerbedrift. Kompetansen må hele tiden utvikles blant alle fagfolkene for å henge med i faget og sikre at bedriftens kvalitetssystem og sertifiseringer holdes ved like.

– Skal man drive en bedrift av vår størrelse holder det ikke lenger å være rørleggermester. Det kreves kompetanse med ingeniørutdannelse på topp på ledersiden, sier Enersen.

Hver måned har bedriften fellesmøter hvor de ansatte får oppdatert kunnskap.

– I denne kunnskapsutviklingen er bistand fra både NRL og BNL et viktig verktøy for oss. Både i forhold til ren fagkunnskap, og hvordan vi kan fungere som en seriøs bedrift, sier daglig leder Haraldsen.

Utviklingen innen faget har gått med sjumilsteg de siste årene. Det krever en innsats og et "støtteapparat" i bakhånd for å holde kompetansen topptrimmet.

– For å være med å konkurrere om slike oppdrag er man helt avhengig av å kunne dokumentere kompetanse, sier Haraldsen.

Enersen, som har vært i bedriften i 28 år, mener

FAKTA

Lørenskog Rørleggerbedrift

Sted: Lørenskog

Ansatte: 16

Omsetning 2011: 22 millioner kroner
Rørleggerbedrift med spesialkompetanse også innen gass og VA.

kundene har blitt mer og mer bevisste på kvalitetsmessig godt utført håndverk.

– Vi ser helt klart at folk er redde for å kjøre den "svarte linja" og at forsikringsselskapene begynner å stille krav, sier han.

Begge er enige om at rørleggerfaget har en unik framtid.

– Vi er midt inne i en energiomlegging hvor vårt fag vil være tungt inne. Det som likevel gjør potensialet i faget vårt enormt, er det store underliggende behovet for flere boliger, mener Enersen.

SAMFUNNET TRENGER BYGGENÆRINGEN

Kompetanse og kapasitet i byggenæringen er nøkkelen til å løse mange av de største utfordringene samfunnet står ovenfor. Derfor er byggenæringen den næringen hvor det skapes flest arbeidsplasser i Norge, men mangelen på kvalifisert arbeidskraft begrenser nå veksten.

Politikerne må legge til rette for at flere velger fagutdanning og undervisningen må bli mer relevant både for elevene og bedriftene. Det vil redusere frafallet, øke produktiviteten og sikre videre vekst i byggenæringen.

Over 260 000 arbeider i dag innen bygg og anlegg. Fagarbeidere med solid yrkeskompetanse vil det være stort behov for i årene som kommer. De har landets mest meningsfulle og spennende arbeidsplass med tusenvis av små og store oppgaver som krever noe av hver enkelt.

Ingeniører og fagarbeidere har en trygg, meningsfull, spennende og godt betalt jobb. Byggenæringen står i en særstilling fordi vi har plass til alle – både praktikere og teoretikere.

Det er gode muligheter til videreutdanning og det å kunne bytte mellom ulike roller. Næringen tilbyr livslange karrieremuligheter for sine ansatte.

Byggenæringen er en gründernæring der mange velger å starte opp nye bedrifter. Mange av næringens gründere og bedriftsledere har selv fagbrev. Mulighetene er store, og for stadig flere vil byggenæringen være det riktige valget.

Foto: Trond Joelson

BNL-BEDRIFTENE BYGGER NORGE

Byggenæringen består av en rekke små og store bedrifter. Til sammen organiserer Byggenæringens Landsforening (BNL) over 4000 bedrifter som sysselsetter over 62 000 personer. Både industribedrifter, utøvende håndverkere og entreprenører er medlemmer.

BNL representerer seriøse bedrifter i næringen. Det må bli enklere å være seriøs og vanskeligere å være useriøs. Derfor er vi samlet i en felles organisasjon.

BNL jobber for en arbeidslivspolitik som hjelper bedriftene til å utvikle kompetente, motiverte og engasjerte medarbeidere på alle plan. Arbeidet med å få mer næringsvennlige og forutsigbare rammebetingelser er av avgjørende betydning for bedriftenes lønnsomhet og konkurransekraft og for at viktige samfunnsoppgaver skal løses.

BNL legger til rette for møteplasser hvor hele næringen møtes og finner løsninger på næringens egne premisser. Dermed får byggenæringen en unik mulighet og et stort ansvar for utviklingen videre av næringen.

Bransjeforening	Antall bedrifter	Antall årsverk
Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA)	447	21052
Byggevareindustriens Forening	168	4372
Maler- og byggtapetsermesternes forening	382	3022
Norges Byggmesterforbund	1181	9240
Ventilasjons- og Blikkenslagerbedriftenes Landsforbund (VBL)	197	1759
Norske Anleggsgartnere- miljø og landskapsentreprenører (naml)	63	690
Norske Murermesternes Landsforening (NML)	213	1780
Norske Rørleggerbedrifters Landsforening (NRL)	666	7569
Norsk Trevare	350	5294
Takentreprenørenes Forening (TEF)	54	805
Boligprodusentenes Forening	131	2472
Treindustrien	93	2685
Norsk Utleieforening	120	1078
Fellesgruppen i BNL	19	524
Hele BNL	4084	62342

**✕ Byggenæringen er Norges
største distriktsnæring**

Foto: Trond Jøelson

Byggenæringens
Landsforening

Middelthunsgate 27, 0368 Oslo
Tlf. 23 08 75 00 / firmapost@bnl.no

www.bnl.no

Produksjon og utforming: Byggeindustrien